

חק לישראל – פרשת ראה יום ב'

תורה – דברים פרק י"א

(לב) ושמרתם לעשות את כל החקים ואת המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום: (לב) ושמרתם לעשות את כל החקים ואת המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום: (לג) ותשרון למעבד ית כל קומיא וית דיניא די אנא יהב קדמיכון יומא דיו:

יב (א) אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן יהוה אלהי אבותיך לה לרשתה כל הימים אשר אתם חיים על האדמה: (א) אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן יהוה אלהי אבותיך לה לרשתה כל הימים אשר אתם חיים על האדמה: (א) אליו קומיא ודיניא די תשרון למעבד בארעא דיהב יי אלהא דאבהתך לה למירתה כל יומיא די אתון קמין על ארעא:

(ב) אבד תאבדון את כל המקמות אשר עבדו שם הגוים אשר אתם ירשים אתם את אלהיהם על ההרים הרמים ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן: (ב) אבד תאבדון את כל המקמות אשר עבדו שם הגוים אשר אתם ירשים אתם את אלהיהם על ההרים הרמים ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן: (ב) אבדא תאבדון ית כל אתריא די פלחו תמן עממיא די אתון דתיו ותהון ית טענתהון על סוריא רמיא ועל רמתא ותחת כל אילן עבוף:

(ג) ונתעתם את מזבחתם ושבדתם את מצבתם ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגרעו ואתם את שמים מן המקום ההוא: (ג) ונתעתם את מזבחתם ושבדתם את מצבתם ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגרעו ואתם את שמים מן המקום ההוא: (ג) ותגרעו ית אגוריהון ותתברו ית קמתהון ואשריהון תוקרו בנורא וצלמי טענתהון תקוצצו ותוברו ית שמהון מן אתרא ההוא:

רש"י

אבן אחת והוא זימוס ששנינו במשנה אבן שחצבה מתחלטה לזימוס: אשרה – אילן הנעבד: ואצדתם את שמים – לכנות להם שם לגנאי בית גליא קורין לה בית כריא עין כל עין קוז:

(ב) אבד תאבדון – אבד ואח"כ תאבדון מכאן לעוקר עזודת כוכבים שזריך לשרש אחריה: את כל המקומות אשר עבדו שם וגו' – ומה תאבדון מהם את אלהיהם אשר על ההרים: (ג) מזבח – של אבנים הרבה: מצבה – של

נביא – ישעיה פרק נד' יז' פרק יח' א' – ג'

(יז) כל פלי יוצר עליך לא יצלח וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי יהוה וצדקתם מאתי נאם יהוה: (יז) כל זין דיתקן עלך ירושלם לא יצלח וכל לישן דיקום עמך לדינא תחייבנה דא אחסנת עבדיא דיי וזכותיהון מן קדמי אמר יי: (א) הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מחיר יין וחלב: (א) וי כל דעבי למילף ייתי וילף ודלית ליה כסף אתו שמעו ואלפו ואתו שמעו בלא בדמין ובלא בממון אולפן דטב מחמר ומחלב:

חק לישראל – פרשת ראה יום ב'

(ב) לָמָּה תִשְׁקָלוּ כֶסֶף בְּלוֹא לֶחֶם וַיִּגְיַעְכֶם בְּלוֹא לְשִׁבְעָה שְׁמֵעוּ שְׁמוּעַ אֵלַי וְאַכְלוּ טוֹב וְתִתְעַנֶּג בְּדִשָּׁן נַפְשְׁכֶם: (ב) לֹמֵא תתקלון כספכון בלא למיכל ולאותכון בלא למשבע קבילו קבלא למימרי ואכולו דטב ותתפנק בדרהין נפשכון:
 (א) הִטּוּ אֲזַנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי שְׁמֵעוּ וְתַחֲי נַפְשְׁכֶם וְאַכְרַתָּה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם חֲסִדֵי דְּוֹד הַנְּאֻמְנִים: (א) ארכינו אודניכון וקבילו למימרי שמעו ותתקים נפשכון ואגזר לכון קים עלם טבות דוד דמהימנן:

רש"י

(יז) כל כלי יוצר – כל כלי זיין אשר ילטשוהו ויחדלהו בשזילך להלחם בד. יוצר – ל' חרבות אורים (יהושע ה) אף תשיב אור חרבו (תהלים טו):
 (א) הוּי כל כמא – הוּי זה לשון קריאה וזימון וקיצוץ הוא ויש הרבה במקרא (זכריה ב) הוּי

הוּי ונוסו מארץ כפון. לכו למים – לתורה. שצרו – לשון לשבור צר (בראשית מז) קנו. יין וחלב – לקח טוב מיין וחלב:
 (ב) למה תשקלו כסף – למה תגרמו לכס לשקול כסף לאויביכם בלא לחם:
 (ג) חסדי דוד – שאגמול לדוד חסדיו:

כתובים – תהילים פרק מוה' א'-ד'

(א) לְמַנְצֶחַ עַל שִׁשְׁנַיִם לְבָנֵי קָרַח מִשְׁפִּיל שִׁיר יְדִידָת: (א) לשבחא על יתבי סנהדרין דמשה דאתאמר בנבואה על ידיהון דבני קרח שכלא טבא ותשבחתא ואודאתא:
 (ב) רַחֵשׁ לְבִי דְבַר טוֹב אֵמֹר אָנִי מַעֲשֵׂי לְמַלְךָ לְשׁוֹנֵי עֵט סוֹפֵר מְהִיר: (ב) בעי לבי ממלל טב אימר אני עובדי למלכא ממלל לישיני מוחי היך קולמוס ספרא רגיל:
 (ג) יְפִיפִיתַי מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתַי עַל כֵּן בִּרְכָה אֱלֹהִים לְעוֹלָם: (ג) שופרד מלכא משיחא עדיף מבני נשא אתיהיב רוח נבואה בספותך מטול כן ברכך יי לעלמא:
 (ד) חָגוּר חֲרִבָּה עַל יַרְדֵּי גְבוּר הוֹדָה וְהִדְרָה: (ד) זרז סיפך על ירכך גברא הוודך ושיבהוודך:

רש"י

(א) עַל שׁוֹשְׁנִים – לכבוד תלמידי חכמים יסדו השיר הזה שהם רכים כשׁוֹשְׁנִים ונאי' כשׁוֹשְׁנֵי ומרטיבי' מעשים טובים כשׁוֹשְׁנִים. משכיל – ע"י תורגמן. שיר ידידות – שיר אהובים שיר של שצח להם להאהיבם על הצריות ולהאהיב תורתם עליהם:
 (ב) רַחֵשׁ לְבִי – כך התחיל המשורר בשירו השריץ לבי בקרבי דבר טוב בשצחך את הת"ח רחש לשון נענוע וכן כל לשון שירוד וריחוש. אומר אני מעשי למלך – השיר הזה שישקתי ועשיתי אני אומר למלך שגאמ' (משלי ח') כי מלכים ימלוכו. לשוני – רח

צשירים כעט סופר מהיר, ראיתי ציסודו של רבי משה הדרשן מהיר בלשון ערבי בקי:
 (ג) יְפִיפִיתַי מִבְּנֵי אָדָם – העוסקי' במלאכה חיי שעה, למה לפי שהאק חן בשפתותיך להורות כהלכה, האק כמו נשפך כמו מולקות (זכריה ד'), ויאק עליה שמן (ויקרא ב'). על כן ברכך – כמו שגאמר ה' עוז לעמו יתן ומה שכתב ה' יצרך את עמו בשלום (תהילים כ"ט):
 (ד) חָגוּר חֲרִבָּה עַל יַרְדֵּי – להלחם מלחמתה של תורה והוא הודך והוא הדך:

חק לישראל – פרשת ראה יום ב'

משנה – חגיגה פרק ג'

(א) חֲמֹר בַּקֹּדֶשׁ מִבְּתְרוּמָה, שְׂמִטְבִּילִין בְּלִים בְּתוֹךְ בְּלִים לְתְרוּמָה אֲבָל לֹא לְקֹדֶשׁ. אַחֲוִים וְתוֹךְ וּבֵית הַצִּבִּיטָה בְּתְרוּמָה, אֲבָל לֹא בַּקֹּדֶשׁ. הַנוֹשֵׂא אֶת הַמְדָרֶס נוֹשֵׂא אֶת הַתְרוּמָה, אֲבָל לֹא אֶת הַקֹּדֶשׁ. בְּגֵדֵי אוֹכְלֵי תְרוּמָה, מְדָרֶס לְקֹדֶשׁ. לֹא כְּמִדַּת הַקֹּדֶשׁ מִדַּת הַתְרוּמָה, שֶׁבַּקֹּדֶשׁ מִתִּיר וּמִנְגֵב וּמִטְבִּיל וְאַחַר כֵּן קוֹשֵׁר, וּבְתְרוּמָה קוֹשֵׁר וְאַחַר כֵּן מִטְבִּיל:

לקודש. שאם נטמא אחד מהם בטומאות דרבנן, כולו טמא לקודש: הנושא את המדרס. מנעל של זב: נושא את התרומה. אם ירעה, בחצית של חרס, שאינו נוגע באוירה: אבל לא את הקודש. משום מעשה שהיה באדם אחד שהיה נושא חצית יין של נסכים ונפסקה לו רצועה של סנדל שהיה מדרס הזב ונטלה בידו ומתוך כך נפלה לאויר החצית ונטמא הקודש. באותה שעה אמרו הנושא את המדרס לא ישא את הקודש. ולפי שמעשה שהיה בקודש היה, לפיכך לא גזרו אלא בקודש ולא בתרומה: לא כמדת הקודש. בחליצת טבילותיו, מדת התרומה: שקודש. אם יש בגד טמא וזב להטבילו, אם קשור הוא מתיר את קשרו, משום דמי לחליצה: ומנגב. אם לח הוא מנגבו תחלה, לשמנונית שעליו הוא כחוצץ: ובתרומה. אם ירעה קושרו ואח"כ מטביל כשהוא קשור ואין צדך כלום:

רע"ב – (א) חומר בקודש. שמטבילין כלי בתוך כלי. כששניהם טמאים: אבל לא לקודש. דאמרינן כוזבו של כלי הפנימי המכבד על החיצון שהוא מונח בתוכו, חוצץ בפני הטומאה. (ל"ל בפני המים, וכן הוא ברש"י בגמרא) ואין טבילה עולה לא לזה ולא לזה: אחוריים ותוך ובית הצביטה לתרומה. כלי הראוי להשתמש בתוכו ובאחוריו ובית צביטתו. כל תשמיש ותשמיש שבו, חשוב כלי בפני עצמו לענין תרומה, שאם נטמא זה לא נטמא זה. ובטומאות דרבנן קאמר, שאם נטמאו אחוריו במשקים טמאים לא נטמא תוכו ולא בית צביטתו, ואם נטמא בית צביטתו לא נטמאו אחוריו ותוכו. ופי' בית הצביטה, בית אחיזה. לשון ויזבט לה קלי. (רות ב'). ואית דגרסי בית הצביעה, לשון אצבע, שעושין לכלי בית אחיזה להכניס אצבעו בתוכו כשהוא שותה, כדי שלא יכניס ידו לתוך הכלי: אבל לא

(ב) בְּלִים הַנְּגַמְרִין בְּטְהָרָה, צְרִיכִין טְבִילָה לְקֹדֶשׁ, אֲבָל לֹא לְתְרוּמָה. הַפְּלִי מְצַרְף מֵה שֶׁבְּתוֹכוֹ לְקֹדֶשׁ, אֲבָל לֹא לְתְרוּמָה. הַרְבִּיעֵי בַּקֹּדֶשׁ פְּסוּל, וְהַשְּׁלִישֵׁי בְּתְרוּמָה. וּבְתְרוּמָה, אִם נְטִמְאָת אַחַת מִיָּדָיו, חֲבַרְתָּהּ טְהוֹרָה. וּבַקֹּדֶשׁ, מִטְבִּיל שְׁתֵּיהֶן, שֶׁהָיָה מְטִמָּא אֶת חֲבַרְתָּהּ בַּקֹּדֶשׁ, אֲבָל לֹא בְּתְרוּמָה:

הכלי מלכף מה שבתוכו. היו חתיכות הרבה של אוכלין בכלי אחד ונגע טבול יום שהוא פוסל את התרומה באחת מהן, הכלי מלכפן להיות כולן חשובים כחתיכה אחת ונפסלו כולן, דכתיב (במדבר ז') כף אחת עשרה זהב, הכחוב עשאו לכל מה שבכף אחת: אבל לא לתרומה. אלא אותה חתיכה שנגע בה היא פסולה, והשאר טהורות: הרביעי בקודש פסול. ואינו פוסל: אם נטמאת אחת מידי.

רע"ב – (ב) כלים הנגמרים בטהרה. שגמרון חזק, ונזהר בהם משבאו קרוב לגמרון שהם ראויין לקבל טומאה. אעפ"כ צריכין טבילה לקודש. חיישינן שמא נתז רוק מפי עם הארץ על הכלי בשעה שהיה החזק אוחז בו. ואע"פ שצאתה שעה עדיין לא נגמר הכלי ולא היה מקבל טומאה, שמא לאחר שנגמר והיה ראוי לקבל טומאה עדיין היה הרוק לח ומטמא, דתנן במסכת נדה הזב והרוק מטמאין לחים:

חק לישראל – פרשת ראה יום ב'

שנטמאה. אכל לא היה לחלוחית זיד הטמאה אין היד האחרת טמאה עד שתגע בה:

(א) אוכלין אכלים נגובין בידים מסואבות בתרומה, אבל לא בקדש. האונן ומחוסר בפורים צריכין טבילה לקדש, אבל לא לתרומה:

עליהם, היו המשקין נעשים ראשונים מחמת הידים ועשין את החולין שניים, וכשנוגעין בתרומה שצפיו פוסלים אותה: האונן. שלא נטמא צמתו: ומחוסר כפורים. שטבל והעריב שמשו ולא הביא קרבנותיו: צריכין טבילה. לאחר שיביא קרבנו אם רצה לאכול קודש. כיון דעד האידנא היו אסורים בקודש אצרכינהו רבנן טבילה. ומחוסר כפורים פוסל את הקודש בנגיעה. והאונן אע"פ שאסור לאכול אינו פוסל בנגיעה: אבל לא בתרומה. דמחוסר כפורים ואונן מותרים בתרומה. ואע"ג דאונן אסור במעשר שני, מותר הוא בתרומה, דמרבנן ליה מוכל זר לא יאכל קודש (ויקרא כ"ב), זרות אמרתי לך ולא אנינות:

(ד) חמור בתרומה, שביהודה נאמנים על טהרת יין ושמן כל ימות השנה, ובשעת הגתות והבדים אף על התרומה. עברו הגתות והבדים והביאו לו חבית של יין של תרומה, לא יקבלנה ממנו, אבל מניחה לגת הבאה. ואם אמר לו, הפרשתי לתובה רביעית קדש, נאמן. פדי יין וכדי שמן המדמעות, נאמנין עליהם בשעת הגתות והבדים, וקדם לגתות שבעים יום:

עמי הארץ וחיישין דלמא משקרי בה: ובשעת הגתות והבדים. צעת הצליר ובעת שעורכים הזיתים צד, נאמנין אף על התרומה, לפי שכל בני אדם מטהרים את כליהם בעת עשיית היין והשמן כדי להפריש התרומה בטרה: עברו הגתות וכו'. לאחר שעבר זמן הצליר או זמן עזירת הזיתים צבית הצד, והביא עם הארץ חבית של יין או של שמן של תרומה לכהן חבר ואומר שהיא טהורה. לא יקבלנה ממנו בחזקת טהורה, דלאחר הגיתות והבדים אינו נאמן: אבל מניחה לגת הבאה. עם הארץ שזודע שלאחר הגתות והבדים אינו נאמן, מניח חבית זו לגת הבאה ואז נותנה לכהן, דבאותה שעה הוא

בטומאות לרבנן, כגון באוכלין ומשקין טמאים וכיוצא בהן, שאין מטמאין אלא ידיים ולא את הגוף: ובקודש מטביל את שתייהן. והוא שתשאר לחלוחית זיד הטמאה בשעה

(ג) אוכלין אוכלים נגובים בידים מסואבות בתרומה. הכי קאמר, אוכלין אוכלים של חולין נגובין בידים מסואבות עם התרומה אבל לא עם הקודש. מי שתחב לו חזירו אוכלין של קודש צפיו בידים טהורות, וזה האוכל ידיו מסואבות, או שתחב הוא עצמו אוכלין של קודש צפיו ע"י כוס או כרכר, ובקש לאכול כנון או צל של חולין עמהן, שאין ידיים מסואבות השניות לטומאה מטמאות את החולין, אפ"ה גזור רבנן שלא יאכלם עם הקודש, שמא יגע בידיו מסואבות באוכלין של קודש שצפיו. ולענין תרומה, אע"פ שהידיים המסואבות פוסלות, לא עשו מעלה זו, אלא אמרינן זהיר ולא נגע. ולהכי נקט נגובים, שאילו היה עכשיו משקין

(ד) שביהודה נאמנין וכו'. להכי נקט ביהודה, לפי שרצועה של ארץ כותיים היתה מפסקת בין גליל ליהודה, וירושלים ארץ יהודה היתה, ולא היה אפשר להביא קודש מארץ הגליל ליהודה לפי שגזרו טומאה על ארץ העמים, ואפילו של חברים שבגליל לא היה אפשר להביאו לנסכים: נאמנין על טהרת יין ושמן כל ימות השנה. עם הארץ שאמר יין זה טהור והוא לנסכים, שמן זה טהור והוא למנחות, נאמן לעולם, דמשום חומרא דקודש מזדהר ולא משקר. אבל אם אמר יין ושמן אלו טהורים והן לתרומה, אינו נאמן, שאין אסור טומאת תרומה חמור בעיני

חק לישראל – פרשת ראה יום ב'

על הכדים אפילו קודם שעת הגחות שצעים יום, למגו למהימן אקודש מהימן נמי אתרומה ואכדים, דגנאי הוא לקודש שיהיו הכדים שעירוהו מהם בחזקת טומאה והוא קרב. ושצעים יום דנקט, משום לאורחא דעלמא הוא להזמין את הכלים ולטהרם שצע יום קודם הגחות:

(ה) מן המודיעית ולפנים, נאמנין על פלי חרס. מן המודיעית ולחוז, אין נאמנים. ביצד, הקדר שיהוא מוכר הקדרות, נכנס לפנים מן המודיעית, הוא הקדר והן הקדרות והן הלוקחים, נאמן. יצא, אינו נאמן:

לפי שא"א שלל להאמינו, אבל אם מסרם ליד קדר אחר עם הארץ היושב צמודיעית או לפנים, לא האמינוהו: והן הקדרות. על אותן קדרות שהביא הוא נאמן. ואינו נאמן לכרף עמהם קדרות של קדר אחר שיושב צמודיעית או לפנים: והן הלוקחים. חזרים שראוהו שהביאם, נאמן הקדר אכלם. ולא אכל לוקחים אחרים: יאל. מן המודיעית לשב לאחוריו, אינו נאמן:

(ו) הגבאין שנגבסו לתוך הבית, וכן הגנבים שהחזירו את הכלים, נאמנין לומר, לא נגענו. ובירושלים נאמנין על הקדש, ובשעת הרגל אף על התרומה:

קטנים, לומר שהן טהורין לקודש, לפי שאין עושין כבשונות זירושלים, לפיכך האמינום ולא גזרו עליהם: ובשעת הרגל אף על התרומה. לאמר קרא (שופטים כ' י"א) ויאסף כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד חזרים, הכתוב קראם בשעת אסיפה כולם חזרים, ורגל שעת אסיפה היא:

(ז) הפותח את חביתו, והמתחיל בעשתו על גב הרגל, רבי יהודה אומר, יגמור. וחקמים אומרים, לא יגמור. משעבר הרגל, היו מעבירין על טהרת עזרה. עבר הרגל ביום ששי, לא היו מעבירין, מפני כבוד השבת. רבי יהודה אומר, אף לא ביום חמישי, שאין הפהנים פגויין:

שבשעת הרגל הן טהורין לא שטהרתן טהרה עולמית, אלא שבשעת הרגל הכל חזרים, אבל לאחר הרגל טמא מגען למפרע,

נאמן עליה: רביעית. הלוג יין לנסכים נאמן על כל החבית. למגו למהימן אקודש מהימן נמי אתרומה: כדי יין וכדי שמן המדומעות. המטהר את טבלו לנסכים, והשתא איכא חולין ותרומה וקודש מעורבין ומדומעין זה בזה, ובא לומר גם על הכדים שהן טהורים, אע"ג דעם הארץ אינו נאמן על הכדים אפילו בשעת הגחות, האידנא מהמנינן ליה

רע"ב – (ה) מן המודיעית ולפנים. מודיעית כרך רחוק מירושלים ט"ו מיל. ממנו ולפנים, לא ירושלים, נאמנים קדרים עמי הארץ ליקח מהן כלי חרס הדקים, כגון כוסות קדרות וקיתונות. לפי שא"א בלא הם. וזירושלים אין עושין כבשונות, מפני העשן, לא לסיד ולא לקדרות, לפיכך האמינום ולא גזרו עליהם, שאין גזרים גזירה על הצבור שאין יכולין לעמוד בה: הוא הקדר. מי שהביאן מחוץ למודיעית לו בלבד האמינו,

רע"ב – (ו) הגבאים. ישראל שהן גבאים למלכי אומות העולם לבנות מישראל מסים וארנוניות. ונכנסו לתוך הבית לעבוט עבוטו: וכן הגנבים. שגנבו כלי חרס והחזירום: נאמנים לומר לא נגענו. לחוכו. והוא שהחזירום מחמת תשובה שעשו מעלמם, לא מחמת יראה: וזירושלים נאמנים על הקודש. נאמנים על כל כלי חרס זין גדולים זין

רע"ב – (ז) הפותח את חביתו. חזר שפתח חביתו למכור יין זירושלים ברגל, ומשמשו בו עמי הארץ: לא יגמור. לאחר הרגל. שאע"פ

חק לישראל – פרשת ראה יום ב'

שהיו הכהנים כריכין להתעסק בצרכי שבת איש בציתו: אף לא ליום ה'. אף אם עבר הרגל ליום ה', אין מטבילין אותן עד לאחר השבת. לפי שאין הכהנים פנוין ליום מולאי יום טוב להטבילן, שטרודין להוציא את הדשן שעל התפוח בצמאע המזבח, שקבצו שם כל ימות הרגל כל דשן של המערכה. ואין הלכה כר"י:

(ח) בַּיַּצַד מַעֲבִירִים עַל טְהַרְת עֲזָרָה, מִטְבִּילִין אֶת הַפְּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, וְאוֹמְרִין לָהֶם, הַזְהִירוּ שְׁלֵא תִגְעוּ בְּשַׁלְחָן (וּבַמְנוֹרָה) וְתִטְמְאוּהוּ. כָּל הַפְּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, יֵשׁ לָהֶם שְׁנֵי יָמִים וְשְׁלִישִׁים, שְׂאֵם נְטִמָּאוּ הָרָאשׁוֹנִים, יָבִיאוּ שְׁנֵי יָמִים תַּחֲתֵיהֶן. כָּל הַפְּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, טְעוּנִין טְבִילָה, חוּץ מִמְזֻבַּח הַזֶּהָב וּמְזֻבַּח הַנְּחֹשֶׁת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּקָרְקַע, דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחַכְמֵי אוֹמְרִים, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִצְּפִין:

בו: מפני שהן מלופין. הכי קאמר, וחכמים מטמאין ואומרין שצריכין טבילה גם הם מפני שהן מלופין, דאי לא הוּו מלופין יא לטהרן משום כלי עץ העשוין לנחת. פי' אחר וחק"א דטעמא דאין כריכין טבילה לפי שהם מלופין זהב ונחשת ולפויין בטיל לגביהן, והוּו ככלי עץ העשוין לנחת שאינן מטמאין, ולא פליגי על ר"א אלא בטעמא דמלחא בלבד. כך פי' הרמב"ם בהלכות מטמאי משכב ומושב:

כלאמרין צמתניתין לאחר הרגל מטבילין כלי העזרה, מפני שנגעו בהן עמי הארץ כרגל. ור"י דאמר יגמור סבר, אם אתה אומר לא יגמור אף הוא לא יתחיל ואין מזון מזוי לעולי הגלים. ואין הלכה כר"י: מעבירין על טהרת העזרה. מעבירין את הכלים ממקומן להטבילן ולטהר את העזרה מטומאת עמי הארץ שנגעו בהן כרגל: מפני כבוד השבת.

רע"ב – (ח) ואומרין להם. לעמי הארץ כרגל. הזהרו שלא תגעו בשלחן. לפי שלא יוכלו להטבילו לאחר הרגל, שא"א לסלקו ממקומו דכתיב ציה (שמות כ"ח) לחם פנים לפני תמיד: טעונים טבילה. מפני טומאת הרגל: חוץ ממצבח הזהב ומצבח הנחשת מפני שהן כקרקע. מצבח הנחשת שהתורה קראתו מצבח אדמה. ומצבח הזהב כתיב (צמדבר ג') המנורה והמצבחות, אתהש מצבחות זה לזה. ושלחן הא אמן ללא נגעו

גמרא – חגיגה דף כז' ע"א

חכמים אומרים מפני שהן מצופין: אדרבה כיון דמצופין נינהו מיטמאו אימא וחכמים מטמאין מפני שהן מצופין ואיבעית אימא רבנן לרבי אליעזר קאמרי מאי דעתך משום דמצופין מיבטל בטיל צפויין גבייהו אמר רבי אבהו אמר רבי אלעזר תלמידי חכמים אין אור של גיהנם שולטת בהן קל וחומר מסלמנדרא ומה סלמנדרא שתולדת אש היא הסך מדמה אין אור שולטת בו תלמידי חכמים שכל גופן אש דכתיב הלוא כה דברי כאש נאם ה' על אחת כמה וכמה אמר ריש לקיש אין אור של גיהנם שולטת בפושעי ישראל קל וחומר ממצבח הזהב מה מצבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב כמה שנים אין האור שולטת בו פושעי ישראל שמלאין מצות

חק לישראל – פרשת ראה יום ב'

כרמון דכתיב כפלא הרמון רקתך אל תקרי רקתך אלא רקנין שבך על אחת כמה וכמה:

רש"י על הגמרא

מחכות: מיצטל צטיל לופיון לגביהו – דרחמנא קרא עץ לכולהו, וכלאו האי קרא נמי לא מקצלי טומאה: סלמנדרא – חיה הנבראת מן האור, כשזוערין אש במקום אחד שזע שנים תמיד צלי הפסק: כעובי דינר זהב – דבר מועט, לא חסר זהבה, דנעשה צו נס: אדרבה משום דמלופין נינהו נטמאו – לאו מלופה יך להם לטהרם משום כלי עץ העשוי לנחת: מאי דעתך – דילפת טעמא מדקרינהו אדמה, הא לאו הכי טמאין, אף על גב דעשויין לנחת: מפני שהן מלופין – ובעי למימר שהאיפוי מצטלן, והוי להו ככלי

זוהר – משפטים דף קו' ע"ב

תנינן, לית מלה בעלמא דקיימא קמי תשובה, ולכללא קודשא בריה הוא מקבל ודאי. ואי תב בתיובתא הא אודמן לקבליה ארח חיים, ואף על גב דפגים מה דפגים, בלא אתתקו, וכללא אתהדר על תקוניה, דהא אפילו במה דאית ביה אומאה, (קמי קודשא בריך הוא קרי ביה כי יי' עבאות יעץ ומי יפר דא איהו רזא סתימא. ותו כד קודשא בריך הוא אומי אומאה לא אומי אלא אם לא יעביד תיובתא דהא לית פתגמא דקיימא קמי תיובתא ועל כלא מכפר קודשא בריך הוא כד עבדין תיובתא שלימתא) קודשא בריה הוא מקבל, דכתיב, (ירמיה כב) חי אני נאם יי' כי אם יהיה פניהו וגו' וכתיב (ירמיה כב) כתבו את האיש הזה עירי וגו'. ובתר דתב בתיובתא פתיב, (דברי הימים א ג) ובני יכניה אסיר בנו וגו', מפאן דתשובה מתבר פמה גזרין ודינין, וכמה שלטלאין דפרזלא, ולית מאן דקיימא קמי דתיובתא. ועל דא פתיב, (ישעיה סו) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי. אשר פשעו בי, לא פתיב, אלא הפושעים בי, דלא בעאו לאתבא, ולא תנחמא על מה דעבדו. אבל פיון דאתנחמו, הא מקבל לון קודשא בריה הוא. בגין פה, בר נש דא, אף על גב דפשע ביה, ופגים באתרא דלא אצטריה, ותב לקמיה, מקבל ליה, וחס עליה, דהא קודשא בריה הוא (דף ק"ו ע"ב) מלא רחמין איהו, ואתמלי רחמים על כל עובדו, פמה דאת אמר (תהלים קמה) ורחמיו על כל מעשיו. אפילו על בעירי ועופוי מאטון רחמוי. אי עלייהו מאטון רחמוי, כל שפן על בני נשא, דיידעין ואשתמודעאן לשבחה למאריהון, דרחמוי מאטון עליהו, ושראן עלייהו. ועל דא אמר דוד, (תהלים קיט) רחמיה רבים יי' כמשפטיה חייני:

חק לישראל – פרשת ראה יום ב'

הלכה – הרמב"ם הלכות ברכות פרק א'

(טז) כל העונה אמן אחר ברכתיו הרי זה מגונה והעונה אחר ברכה שהיא סוף ברכות אחרונות הרי זה משובח כגון אחר בונה ירושלים בברכת המזון ואחר ברכה אחרונה של קריאת שמע של ערבית וכן בסוף כל ברכה שהיא סוף ברכות אחרונות עונה בה אמן אחר עצמו:

(יז) ולמה יענה אמן אחר בונה ירושלים והרי אחריה ברכת הטוב והמטיב מפני שברכה זו בימי חכמי משנה תקנוה וכאלו היא תוספת אבל סוף עיקר הברכות של ברכת המזון היא בונה ירושלים ולמה לא יענה אמן אחר אהבת עולם מפני שהיא סוף ברכות ראשונות של קריאת שמע וכן כל כיוצא בה מברכות שמברכין אותן תחלה לדבר כגון ברכות שמברכין לפני קריאת מגילה והדלקת נר חנוכה למען לא יפסיק באמן בין ברכה ובין הדבר שבירך עליו:

לע"נ

זאב ואיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גר גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה
בת שמואל, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.